

POLITIET

15 APR 2013

Justis- og beredsskapsdepartementet
Sivilavdelingen
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres referanse

Vår referanse

Dato

11.04.2013

HØRING - RAPPORT OM "AVHØR AV SÆRLIG SÅRBARE PERSONER I STRAFFESAKER"

Hordaland politidistrikt har gjennomgått rapporten, og her vil vi redegjøre for våre merknader til den:

Dommeravhør eller ikke:

Vi er skeptisk til forslaget om at dommeren ikke lenger skal lede disse avhørene. Vi frykter at bevisverdien av disse avhørene vil bli redusert og at det lettere vil skapes prosessuelle problemer under gjennomføringen, dersom avhørene ikke ledes av en dommer. Etter vår oppfatning bør man ikke undervurdere betydningen av at bevisopptaket ledes av en nøytral og myndig dommer med nødvendig autoritet overfor de øvrige partene.

Forslaget synes begrunnet med et ønske om å redusere ressursbruken, oppnå en mer fleksibel ordning hvor avhørene kan berammes raskt, og hvor man unngår unødige siktelsler på tynt grunnlag, all den tid mistenkte ikke automatisk vil få status som siktet.

Vi er av den oppfatning at vi kan oppnå mange av de samme fordelene ved å foreta innledende politiavhør. Disse innledende politiavhørene kan finne sted på barnehusene, og tas på lyd og bilde, og vi trenger heller ikke varsle mistenkte og hans forsvarer om avhøret. Ved å foreta slike innledende politiavhør, får vi innhentet flere opplysninger, og vi får et bredere grunnlag for den videre etterforskningen. Vi unngår også unødige siktelsler på tynt grunnlag, og vi unngår å beramme dommeravhør i saker hvor det ikke er grunnlag for det, med de ressursbesparelser dette måtte medføre. Endelig kan vi også foreta etterforskning med muligheter for å sikre bevis uten at mistenkte er varslet – med fare for at han kan forspille bevis.

Kortere frist for gjennomføring av avhør i de mest alvorlige sakene:

Det fremgår av våre merknader ovenfor og vår tiltro til det eksisterende systemet med dommerledet avhør at det ikke er realistisk med en kortere tidsfrist enn den eksisterende 2 ukers fristen. Det er viktig å gjennomføre avhør så raskt som mulig for ikke å svekke bevisverdien av avhøret. Tidsfristen fungerer derfor som et viktig signal til politiet om at disse sakene skal prioriteres. Fristen må imidlertid ikke settes så kort at den fremstår som

Hordaland politidistrikt

illusorisk. Ofte vil en også måtte utføre noen etterforskningskritt i forkant av avhøret, og tidsfristen bør ta høyde for dette. Vi finner derfor ikke grunn til å foreslå en kortere tidsfrist.

Gjentatte/sekvensielle avhør:

Vi er kjent med at undersøkelser viser at gjentatte avhør ikke nødvendigvis er til skade for barnet. Heller ikke vil det alene øke risikoen for falsk informasjon i barnets fortelling. Vi er imidlertid av den oppfatning at ved enhver anledning hvor det går tid mellom avhør av barn vil det være en nærliggende fare for at personer i tilknytning til barnet, bevisst eller ubevisst, vil kunne påvirke barnets forklaring. Dette er et moment som ofte vil kunne være egnet til å så tvil om sannhetsgehalten i etterfølgende avhør. En har som kjent en fri bevisførsel, men hovedregelen bør være at en søker å få saken etterforsket og bevisopptak for retten ivarett ved et avhør. Det bør i alle fall gå veldig kort tid før oppfølgende avhør.

Forsvarers rolle:

Siktedes forsvarer bør som den store hovedregel gis anledning til å være tilstede under dommeravhøret. Dersom det av etterforskningsmessige hensyn likevel skulle være utilrådelig å ha forsvarer tilstede, må siktedes rett til kontradiksjon sikres i etterkant. I så henseende er det praktisk at fremgangsmåten for å sikre slik kontradiksjonen reguleres i forskriften som beskrevet i § 10.

Aldersgrensen senkes fra 16 til 15 år

Dette er et forslag som tiltres. Ved å senke aldersgrensen, og knytte alderen til tidspunktet for avhøret, oppnår man større forutberegnelighet med henblikk på om vitne senere må møte i retten eller ikke. Man unngår en situasjon som i dag, hvor man gjerne slipper å møte i tingretten, men må møte i lagmannsretten på et senere tidspunkt, med den konsekvens at hele bevisopptaket ble gjort forgjeves. I tillegg vil aldersgrensen dermed harmonere med den kriminelle lavalder.

Sedelighetssaker og familievoldssaker likestilles i ny avhørsmodell

Dette fremstår som et praktisk forslag. I all hovedsak vil det være de samme problemstillingene som gjør seg gjeldende.

Utvidet rett til bistandsadvokat:

Dette fremstår også som et praktisk forslag. Så lenge den straffbare handling knyttes til bopel, eller relateres til ens nærmeste, er man uansett innenfor det sentrale området for familievold, og de samme problemstillingene vil også gjøre seg gjeldende for trusler og legemskrenkninger.

Hvem skal tillates å følge avhøret:

Vi finner det praktisk at dette reguleres i forskriften, og at representanter fra Barnehuset og barnevernet i regelen skal gis anledning til å følge avhøret. Dermed unngår man diskusjonene som jevnlig oppstår med henblikk på om barnevernet skal gis anledning til å være tilstede.

Videokonferanse:

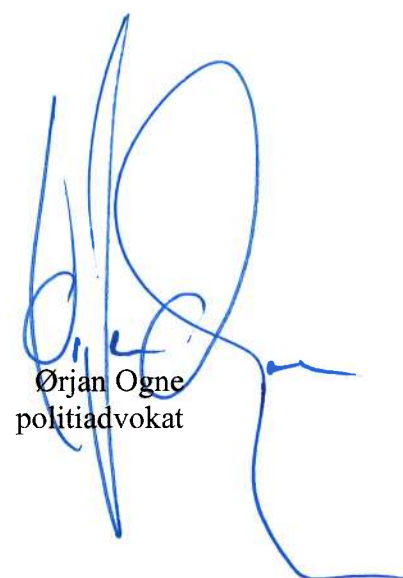
Etter en konkret vurdering må det tillates at partene kan delta ved videooverføring. Utgangspunktet bør være fremmøte, men en ser at dette tidvis kan by på praktiske problemer.

Observasjon:

Vi tiltrer arbeidsgruppens vurdering i at ordningen med observasjon avvikles.

Bergen, 12. april 2013

Sidsel Isachsen
fg. Sjef retts- og påtale

Ørjan Ogne
politiadvokat